

HOOFDRAPPORT

Regionaal Risicoprofiel

Veiligheidsregio Limburg-Noord 2015

(Wat kan ons gebeuren en hoe erg is dat?)

VERSIEBEHEER	
Versie:	0.9 concept (actualisatie)
Datum:	29-07-2015
Auteurs:	M. Emans & A. v. Rijswijk
Concept besproken in Veiligheidsdirectie:	08-04-2015
Vastgesteld door Algemeen Bestuur:	

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,

gelet op de Wet Veiligheidsregio's.

gezien het voorgestelde van het dagelijks bestuur van [datum],

BESLUIT:

Vast te stellen het Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Limburg Noord.

Aldus besloten in de openbare vergadering van [datum],

de secretaris,

de voorzitter,

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	5
Managementsamenvatting.....	6
Leeswijzer.....	7
Hoofdstuk 1. Inleiding.	8
1.1 Wat is het regionaal risicoprofiel.	8
1.2 Wettelijk kader.....	8
1.3 Doel van het regionaal risicoprofiel.	8
1.4 Samenhang met andere documenten VRLN.....	9
1.5 Beheer regionaal risicoprofiel.	10
Hoofdstuk 2. Totstandkoming regionaal risicoprofiel.....	11
2.1 Actualisatie regionaal risicoprofiel 2011.....	11
2.2 Betrokken partijen.	11
2.3 Methodiek.....	12
2.4 Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van regionaal risicoprofiel 2011	12
Hoofdstuk 3. Ligging en typering van regio.....	13
3.1 Geografische gegevens.	13
3.2 Typering.	14
3.4 Incidentgeschiedenis.....	15
Hoofdstuk 4. Voorzienbare ontwikkelingen.....	16
4.1 Globale trends en ontwikkelingen.	16
4.2 Ontwikkelingen per maatschappelijk thema.	17
Hoofdstuk 5. Risico-inventarisatie.....	19
5.1 Provinciale Risicokaart.	19
5.2 Grensoverschrijdende risico's.....	19
5.3 Selectie incidenttypes risicoprofiel VRLN.	20

Hoofdstuk 6. Risicoanalyse.	22
6.1 Scenarioutwerking.	22
6.2 Risicodiagrammen VRLN.	25
6.3 Zwarte zwanen.	30
 Hoofdstuk 7. Moedwillige verstoring en security.	 31
 Hoofdstuk 8. Prioriteitstelling en advies.	 33
8.1 Prioriteitstelling.	33
8.2 Advies.	35
 Bijlage 1. Overzicht deelnemers actualisatieproces regionaal risicoprofiel VRLN.	
Bijlage 2. Overzicht multidisciplinaire inzetten 2011 – 2014.	
Bijlage 3. Onderbouwing selectie incidenttypen regionaal risicoprofiel VRLN.	
Bijlage 4. Uitwerking scenario's regionaal risicoprofiel VRLN	

Voorwoord.

Leven is risico's nemen. Iedereen weegt in zijn of haar leven telkens risico's tegen elkaar af. Dat geldt ook voor samenleven. Zonder risico kan er geen kwaliteit van samenleven zijn. Zo ook als het gaat over de veiligheid van de burgers van Veiligheidsregio Limburg-Noord. Voor hen zal het bestuur van de veiligheidsregio in dit beleidsstuk de risico's tegen elkaar afwegen. Door de resultaten van dit beleidsstuk op te nemen in het Beleidsplan 2015 – 2019 voldoet de Veiligheidsregio aan haar verplichtingen uit de Wet veiligheidsregio's om een risicoprofiel als basis voor haar beleid te hebben. Daarmee verdwijnt het risico overigens niet. De scenario's (die tezamen het risico vormen) kunnen zich blijven voordoen met alle gevolgen van dien. Het bestaan van risico's is echter een gegeven dat we moeten accepteren. **Want samenleven is risico's nemen.**

Managementsamenvatting.

Volgens de Wet dient iedere Veiligheidsregio te beschikken over een regionaal risicoprofiel. Dit profiel dient mede input te zijn voor het meerjaren beleidsplan. Een risicoprofiel geeft inzicht in de daadwerkelijk aanwezige risico's. Met andere woorden: *Wat kan ons gebeuren?* en *Hoe erg is dat?* Het bestuur van de veiligheidsregio stelt het risicoprofiel vast na overleg met de raden van de deelnemende gemeenten. Dit risicoprofiel is een actualisatie van het risicoprofiel uit 2011 en is opgesteld volgens de landelijk geldende handreiking.

Dit risicoprofiel is tot stand gekomen in nauw overleg met de crisis- en vitale partners van de Veiligheidsregio. De Veiligheidsregio hecht namelijk veel waarde aan hun kennis en streeft naar een gezamenlijk gedeeld risicobeeld op basis waarvan zij een risicogericht beleid kan formuleren.

Het risicoprofiel geeft inzicht in risicovolle activiteiten en incidenten die kunnen leiden tot een ramp, crisis of grote brand. Het gaat hierbij om gebeurtenissen met een bovengemeentelijke (regionale) impact. Scenario's die een impact hebben op nationale schaal zijn opgenomen in de Nationale Risicobeoordeling (NRB).

In dit risicoprofiel zijn 35 incidenttypen opgenomen. In 2011 waren dit er 19. Dit komt omdat een aantal incidenttypes, in overleg met partners, nader zijn uitgesplitst. Ook zijn er een aantal nieuwe incidenttypes bijgevoegd. Er is gekozen voor het schrijven realistische/ most credible scenario's. Het beschrijven van worst-case scenario's is vermeden.

De risico's zijn beoordeeld op waarschijnlijkheid (~kans) en impact. Het resultaat hiervan is opgenomen in een risicodiagram VRLN. Vervolgens zijn de risico's geprioriteerd. Hierbij spelen meerdere invalshoeken een rol, waaronder plaats in het risicodiagram maar ook: landelijke beleidsdoelstellingen en bestuurlijke prioriteiten. De uitkomst van de prioriteitstelling kan gebruikt worden als inhoudelijke input voor de jaarplancycclus van de organisatie. Op deze manier worden centrale thema's benoemd die dat jaar uitgewerkt worden in onder andere capaciteitanalyses, oefenplanningen en risicocommunicatie.

Risico's laten zich niet vaststellen. Zeker niet in een vierjaarlijks proces. De wereld om ons heen is continu in beweging. Risico's die vandaag actueel zijn kunnen morgen overschaduwd worden door nieuwe risico's. Ook de "beleving" van risico's is aan continue verandering onderhevig. De risico's uit het risicodiagram kunnen zich in werkelijkheid ernstiger of minder ernstig manifesteren. Daarnaast kan de regio altijd nog getroffen worden door een ramp of crisis waarvan we de aard en omvang nu (nog) niet kunnen voorspellen. Voor de Veiligheidsregio en haar partners is het de uitdaging om zodanig te prepareren dat er voldoende veerkracht is om deze zogenoemde "zwarte zwanen" het hoofd te kunnen bieden.

Leeswijzer.

Dit rapport heeft de volgende opbouw:

- In **hoofdstuk 1** zijn de aanleiding, achtergrond en het wettelijk kader beschreven. Ook wordt ingegaan op het beheer van het risicoprofiel;
- In **hoofdstuk 2** wordt het proces beschreven waarbinnen het risicoprofiel is geactualiseerd. De bij het actualisatieproces betrokken partijen zijn in dit hoofdstuk beschreven;
- In **hoofdstuk 3** wordt ingegaan op de ligging en typering van de regio. Dit hoofdstuk geeft - voor de beeldvorming - tevens inzicht in het aantal multidisciplinaire meldingen en inzetten in de afgelopen beleidsperiode;
- In **hoofdstuk 4** worden door de diversie crisis- en vitale partners trends en ontwikkelingen geïnterpreteerd die van invloed (kunnen) zijn op risicobeeld van de regio;
- In **hoofdstuk 5** wordt onderbouwd welke incidenttypen uit de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel in het risicoprofiel van VRLN opgenomen en uitgewerkt worden;
- **Hoofdstuk 6** beschrijft de risicoanalyse. In dit hoofdstuk worden de geselecteerde incidenttypen uitgewerkt in scenario's en gewogen op basis van waarschijnlijkheid en impact. Resultaat hiervan is het **risicodiagram VRLN**;
- In **hoofdstuk 7** wordt nader ingegaan op het thema "moedwillige verstoring" en "security";
- In **hoofdstuk 8** worden de risico's geprioriteerd en wordt een beleidsmatig advies gegeven.

Hoofdstuk 1. Inleiding.

1.1 Wat is het regionaal risicoprofiel.

De Veiligheidsregio Limburg-Noord (hierna: VRLN) heeft te maken met verschillende risico's. Om als veiligheidsregio een adequaat beleid te kunnen voeren moet er inzicht zijn in deze risico's, zowel in de eigen regio als in de omliggende gebieden (nationaal en internationaal). Daartoe is dit risicoprofiel opgesteld. Het regionaal risicoprofiel van de VRLN geeft een overzicht van de aanwezige risicovolle activiteiten en de soorten incidenten die zich kunnen voordoen en kunnen leiden tot een **ramp, crisis of grote brand**. Deze worden ook wel "majeure risico's" genoemd. Het betreft risico's die – anders dan het "dagelijkse en reguliere mono-optreden van de hulpverleningsdiensten" – een **multidisciplinaire aanpak** vergen in beheersing, beperking en/of bestrijding.

***Definitie van een ramp:** een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van vele personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate worden bedreigd of zijn geschaad en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisatie van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.*

***Definitie van een crisis:** een situatie waarin een vitaal belang van de samenleving is aangetast of dreigt te worden aangetast.*

1.2 Wettelijk kader.

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) bepaalt dat het bestuur van de veiligheidsregio's een regionaal beleidsplan met een tijdshorizon van vier jaar vast stelt (art. 14 Wvr.). Daarnaast staat dat dit beleidsplan gebaseerd wordt op het regionaal risicoprofiel (art. 15 Wvr.). Het bestuur van de veiligheidsregio stelt het risicoprofiel vast na overleg met de raden van de deelnemende gemeenten, waarbij het bestuur de raden tevens verzoekt hun wensen kenbaar te maken omtrent het in het beleidsplan op te nemen beleid (art. 15 lid 3 Wvr.).

De door de korpschef daartoe aangewezen ambtenaren van politie, de hoofdofficier van justitie, de besturen van de betrokken waterschappen en de door andere Ministers daartoe aangewezen functionarissen worden door het bestuur van de veiligheidsregio uitgenodigd om hun zienswijze op het concept risicoprofiel kenbaar te maken (art.15 lid 4 Wvr.).

Tot slot stelt het bestuur van de veiligheidsregio een crisisplan vast waarin de organisatie, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden op het gebied van de rampenbestrijding en crisisbeheersing worden beschreven (art. 16 Wvr.). Het crisisplan is een operationeel plan, op basis van de beleidsvoornemens uit het regionaal beleidsplan.

1.3 Doel van het regionaal risicoprofiel.

Dit risicoprofiel is bedoeld voor het management en bestuurders van de VRLN om antwoord te geven op de vragen:

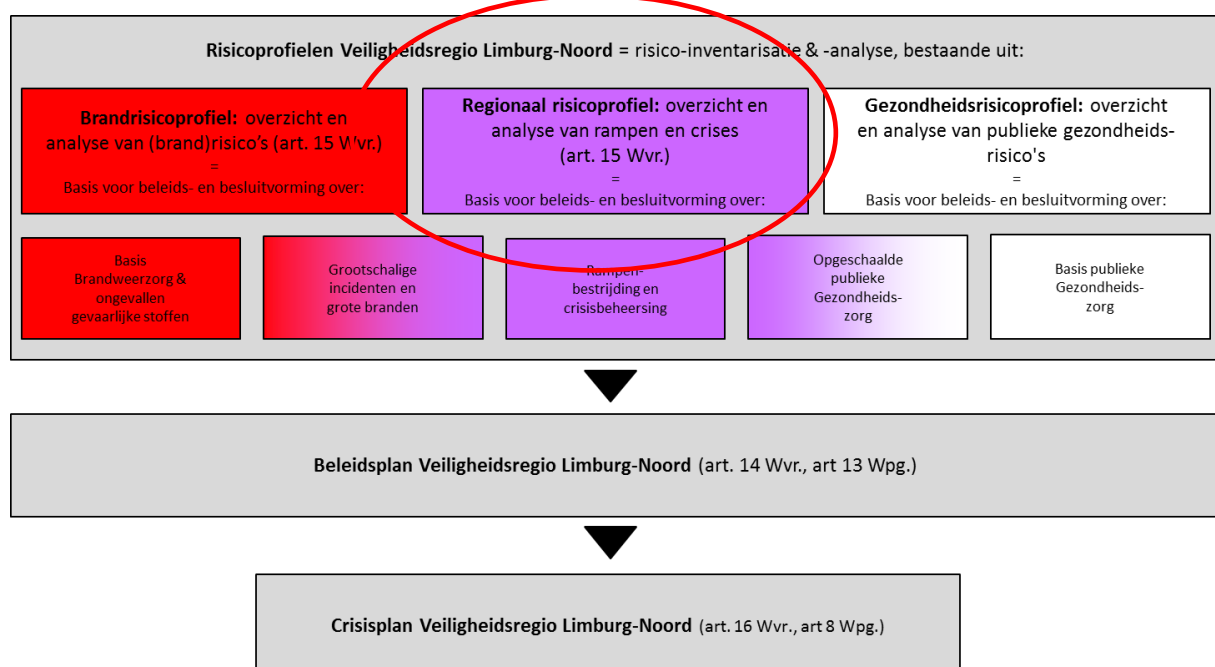
- Wat kan ons overkomen?
- Hoe erg is dat?

Het risicoprofiel:

- Faciliteert management en bestuurders in het prioriteren door de transparantie in de onderlinge verhouding tussen risico's.
- Geeft richting voor de beleidskeuzes in het regionaal beleidsplan.
- Is het startpunt voor een discussie over het optimaliseren van fysieke veiligheid in de regio. Door beantwoording van de volgende vragen:
 - Wat doen we allemaal om risico's te beheersen?
 - Wat kunnen we meer, minder of anders doen?
- Biedt waardevolle informatie voor hulpverleningsdiensten ten aanzien van crisisbeheersing en stelt de regio in staat de operationele prestaties af te stemmen op de aanwezige risico's.
- Vormt mede basis voor de risico- en crisiscommunicatie richting burger.
- Vormt mede basis voor bepalen van opleidings- en trainingsbehoeften.

1.4 Samenhang met andere documenten VRLN.

Dit regionaal risicoprofiel geeft een overzicht van de “majeure risico's” die kunnen leiden tot een ramp of crisis. Daarnaast beschikt de VRLN over een (historisch) brandrisicoprofiel ten behoeve van besluitvorming omtrent basisbrandweerzorg en een gezondheidsrisicoprofielen¹ voor besluitvorming over publieke gezondheidsrisico's. Dit zijn separate risicoprofielen omdat het analyseren van brandrisico's en gezondheidsrisico's namelijk andere methodieken vergt dan voor rampen en crises. Onderstaand figuur geeft de relatie weer tussen de drie verschillende risicoprofielen, het beleidsplan en het crisisplan van de VRLN. Aan het bovenste paarse blok (overzicht en analyse van rampen en crisis) wordt doormiddel van deze rapportage invulling gegeven:

Figuur 1. Samenhang risicoprofiel, beleidsplan en crisisplan VRLN.

¹ Regionaal: rapportage onderzoek volwassenen 2012 en jongeren 2013, Regionaal Kompas Volksgezondheid Landelijk: Volksgezondheidstoekomstverkenning (VTV).

1.5 Beheer regionaal risicoprofiel.

Risico's laten zich "niet vaststellen" voor een bepaalde beleidsperiode. Het regionaal risicoprofiel is dynamisch en risicoanalyses zijn een continu proces. Dit in tegenstelling tot het idee dat slechts eens in de vier jaar over risico's hoeft te worden nagedacht. Het risicoprofiel is geen statisch document dat slechts 1x per 4 jaar wordt herzien. Tussentijdse wijzigingen in de aanwezige risico's en introductie van nieuwe risico's binnen de vierjaarlijkse beleidscyclus, maar ook de uitkomsten van gevoerd beleid zullen leiden tot een dynamisch risicoprofiel, capaciteitanalyses en beleidsplan. Dit proces is geborgd in de bestaande organisatie van de Veiligheidsregio Limburg-Noord en met betrokkenheid van alle multidisciplinaire crisispartners en vitale partners.

Hoofdstuk 2. Totstandkoming regionaal risicoprofiel.

2.1 Actualisatie regionaal risicoprofiel 2011.

Na inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's heeft de VRLN in 2011 haar eerste regionaal risicoprofiel opgesteld. Dit profiel was mede de basis voor het Beleidsplan VRLN 2011 – 2015. In deze periode is een viertal prioritaire risico's nader geanalyseerd door middel van een multidisciplinaire capaciteitanalyse:

1. *Ongeval met gevaarlijke stoffen bij een inrichting;*
2. *Ziektegolf besmettelijke ziekte / dierziekte overdraagbaar op mens;*
3. *Paniek tijdens grote festiviteiten, concerten en demonstraties;*
4. *Grootschalige en langdurige stroomuitval.*

Hierbij is onderzocht op welke manier het risico positief beïnvloed kan worden. De verbeteracties die hieruit volgden zijn mede input voor de jaarplannen van de VRLN en haar partners. Het onderhavige regionaal risicoprofiel is een actualisatie van het risicoprofiel uit 2011.

2.2 Betrokken partijen.

Bij de actualisatie van het regionaal risicoprofiel zijn de “bij mogelijke rampen en crises in de regio betrokken partijen” betrokken. Dit zijn zowel crisispartners als vitale partners. De VRLN hecht veel waarde aan hun kennis en streeft naar een gezamenlijk gedeeld risicobeeld op basis waarvan ze samen met haar partners risicogerichte keuzes kan maken. De partijen in onderstaande tabel zijn betrokken bij actualisatie van het risicoprofiel. Zij hebben deelgenomen aan één om meerdere gezamenlijke bijeenkomsten. De namen van de deelnemers / deskundigen zijn opgenomen in bijlage 1.

BETROKKEN PARTIJEN ACTUALISATIE REGIONAAL RISICOPROFIEL	
Veiligheidsregio	• GHOR; • Brandweer; • GGD; • Multi-vertegenwoordiging;
Crisispartners	• Politie eenheid Limburg; • Openbaar ministerie; • Waterschap Roer en Overmaas; • Waterschap Peel en Maas; • Defensie; • Oranje kolom (“gemeentelijke crisisorganisatie”); • Rijkswaterstaat; • Ambulancezorg Limburg-Noord;
Vitale partners	• Watermaatschappij Limburg; • Enexis (vertegenwoordigen tevens TenneT en Stedin); • Gasunie.
Opdrachtgever	• Algemeen Bestuur + gemeenteraden t.a.v. bestuurlijke prioriteit.

Tabel 1. Betrokken partijen.

2.3 Methodiek.

Het regionaal risicoprofiel van de VRLN is opgesteld volgens de methodiek zoals beschreven in de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel (www.regionaalrisicoprofiel.nl). Deze methodiek is in 2009, met steun van het Veiligheidsberaad, ontwikkeld door GHOR Nederland, het Landelijk Overleg van Coördinerend Gemeentesecretarissen, de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding en de Raad van Hoofd-commissarissen. De methodiek is gebaseerd op de Nationale Risicobeoordeling welke jaarlijks, in opdracht van het ministerie van Veiligheid en Justitie, wordt uitgevoerd (www.rijksoverheid.nl).

De klassieke benadering van rampenbestrijding heeft de afgelopen jaren plaats gemaakt voor een bredere kijk op crises die de vitale belangen van de samenleving kunnen schaden. Bij het inventariseren en analyseren van risico's wordt daarom uitgegaan van een **"all-hazard benadering"** waarin breed wordt gekeken naar alle mogelijke risico's op het gebied van rampenbestrijding én crisisbeheersing. De risico's in dit regionaal risicoprofiel zijn geclusterd in 7 maatschappelijke thema's en 25 onderliggende crisistypen. De crisistypen zijn weer verder onderverdeeld in ruim 65 incidenttypen. In dit risicoprofiel zijn de relevante incidenttypen voor Limburg-Noord weergegeven en gewogen op basis van waarschijnlijkheid (~kans) en impact (~effect).

2.4 Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van regionaal risicoprofiel 2011

Ten opzichte van het regionaal risicoprofiel 2011 zijn er enkele inhoudelijke en procedure verschillen.

Inhoudelijk:

- In het risicoprofiel zijn 35 incidenttypen opgenomen. In 2011 waren dit er 19. Dit komt omdat een aantal incidenttypes, in overleg met partners, nader zijn uitgesplitst. Ook zijn er een aantal nieuwe incidenttypes bijgevoegd.
- In het risicoprofiel is meer aandacht voor het onderwerp "moedwillige verstoring / terrorisme" als mogelijke trigger voor een incident. Te denken valt aan moedwillige verstoring van vitale infra en incidenten met maatschappelijke onrust tot gevolg.
- Er is gekozen voor het schrijven realistische/ most credible scenario's. Het beschrijven van worst-case scenario's is vermeden.

Proces:

- De crisis- en vitale partners van de Veiligheidsregio zijn nadrukkelijker betrokken bij de totstandkoming van het regionaal risicoprofiel. De Veiligheidsregio hecht namelijk veel waarde aan hun kennis en streeft naar een gezamenlijk gedeeld risicobeeld op basis waarvan zij een risicogericht beleid kan formuleren.
- In het regionaal risicoprofiel worden risico's geprioriteerd op basis van een mix van ambtelijke en bestuurlijke criteria. Deze prioritering vormt inhoudelijke handvatten voor het beleidsplan en de jaarplancycclus van de organisatie.

Op dit moment wonen er binnen de Veiligheidsregio Limburg-Noord meer dan 500.000 mensen op een gebiedsoppervlakte van ruim 1.530 km². De regio concentreert zich rondom de centrumgemeenten Venlo, Venray, Roermond en Weert. Qua aantal inwoners is Venlo de grootste gemeente (100.000 inwoners). De aangrenzende veiligheidsregio's zijn:

- Gelderland-Zuid;
- Brabant-Noord;
- Brabant Zuid-Oost;
- Limburg-Zuid.

Tevens grenzen Duitsland (Noord-Rhein-Westfalen) en België (provincie Limburg) aan de Veiligheidsregio Limburg-Noord.

3.2 Typering.

Limburg-Noord is een landelijk en bosrijk gebied dat bestaat uit vele kleinere en enkele grotere kernen. De regio wordt gekenmerkt door intensieve agribusiness, in de vorm van intensieve veehouderij en land- en tuinbouw. De regio is “smal” (5 tot 35 km) en “lang gerek” (ruim 85 km) en wordt in de lengterichting doorsneden door de Maas. Naast de Maas kent de regio nog een aantal andere vaarwegen zoals het Julianakanaal, Lateraalkanaal, Kanaal Wessem-Nederweert en de Zuid-Willemsvaart. De regio wordt doorkruist door een aantal belangrijke wegen, waaronder de A2, A67, A73, N271, N273, N279 en N280. Verder kent de regio een aantal belangrijke spoorwegen: Nijmegen - Venlo - Roermond, Eindhoven - Venlo - Duitsland en Eindhoven - Weert - Sittard.

Door buisleidingen, over de weg, over het spoor en over het water vindt veelvuldig vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Ook binnen zich in de regio diverse risicovolle inrichtingen waaronder: BRZO-inrichtingen², 2 spoorwegemplacements, diverse LPG-tankstations en een aantal inrichtingen waar relatief grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen worden opgeslagen³, zoals warehouses. Binnen de regio worden relatief veel grootschalig evenementen georganiseerd zoals het Oud Limburg Schuttersfeest en diverse carnavalsevenementen, grote kermissen en (muziek)festivals.

² Besluit Risico's en Zware Ongevallen.

³ Opslagen die voldoen aan de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 15 (PGS-15).

3.4 Incidentgeschiedenis.

In onderstaande overzichten worden, over de jaren 2010 t/m 2013, **het aantal multidisciplinaire meldingen en inzetten weergegeven waarbij de brandweer, politie én ambulance gelijktijdig betrokken** zijn. Dit zijn inzetten die, vanwege het multidisciplinaire karakter, kenmerkend zijn voor de incidenttypen uit het regionaal risicoprofiel. In bijlage 2 worden voor de periode 2010 – 2013 de inzetten van GRIP1 t/m GRIP4 niveau kort toegelicht (GRIP = Gecoördineerde Regionale Inzet Procedure).

Figuur 3. Overzicht multidisciplinaire inzetten (2010 – 2013).

Hoofdstuk 4. Voorzienbare ontwikkelingen.

4.1 Globale trends en ontwikkelingen.

Samen met de diverse crisispartners en vitale partners (zie §2.2) zijn de globale trends en ontwikkelingen geïnventariseerd die van invloed kunnen zijn op risicobeeld van de regio en de wijze waarop de risico's beheerst kunnen worden. Hiervoor zijn in mei en april 2014 een aantal plenaire bijeenkomsten georganiseerd.

1 Mondiale klimaatverandering.

De wereldwijde klimaatverandering lijkt voor extreme weersomstandigheden te zorgen. Ook in Nederland. Het KNMI bericht op haar site dat er een kans is dat hittegolven frequenter en extremer worden, dat het waarschijnlijk is dat er meer zware neerslag zal vallen en dat de droogte toeneemt. Dit is van invloed op verschillende incidenttype uit het regionaal risicoprofiel, bijvoorbeeld op bosbranden, overstromingsrisico's en drinkwatercontinuïteit.

2 Van "verzorgingsstaat" naar "participatie samenleving".

De overheid trekt zich op een aantal zorgtaken terug, dit terwijl we landelijk (en zeker ook regionaal) te maken krijgen met een vergrijzingsgolf. Van mensen wordt verwacht dat ze langer zelfstandig thuis wonen. Ook van bedrijven wordt steeds meer verwacht dat ze hun eigen verantwoordelijkheid nemen. De Veiligheidsregio en haar partners spelen hier op in door beleidsaccenten te leggen op preventie en minder op repressie, bijvoorbeeld door middel van het programma Brandveilig leven (meer verantwoordelijkheid bij burgers), het Beleid aanwijzen bedrijfsbrandweren (meer verantwoordelijkheid bij bedrijven) en het Multidisciplinair evenementenbeleid (meer verantwoordelijkheid bij organisatoren).

3 Toenemende druk op continuïteit.

De maatschappij en dus ook de hulpdiensten staan voor een steeds grotere uitdaging om de continuïteit te borgen. Dit wordt onder andere veroorzaakt door een steeds groter wordende afhankelijkheid van (vitale) infrastuctuur zoals ICT-systemen, communicatiemiddelen en andere technische voorzieningen. Het goed functioneren van deze systemen is voorwaardelijk om de continuïteit van de maatschappij in het algemeen, maar ook die van hulpverleningsdiensten te kunnen garanderen. Ook kan door, bijvoorbeeld een grieppandemie, de continuïteit doorbroken worden. Bijvoorbeeld wanneer het personeel van de VRLN of haar partners zélf getroffen worden.

4 Veranderingen in capaciteit van hulpdiensten.

Het wordt meer en meer duidelijk dat er grenzen zijn aan de hulpverleningscapaciteit. Er zijn nooit genoeg middelen en materialen om de ergst denkbare ramp het hoofd te kunnen bieden. De huidige capaciteit en spreiding van middelen en materialen voor specialistische zorg en grootschalig optreden is gebaseerd op een analyse van ruim 10 jaar geleden en gebaseerd op een combinatie van functionaliteit en solidariteit. In de tussenliggende periode zijn (en worden) wijzigingen doorgevoerd in de operationele slagkracht. Dit geldt zowel in de basis brandweezorg, de specialistische zorg en het grootschalig optreden.

5 *Moedwillige verstoring van de maatschappij.*

De maatschappij radicaliseert. Er lijkt een mondiale trend waarneembaar waarbij bepaalde groepen in de maatschappij of eenlingen moedwillig de maatschappij willen ontwrichten. Dit geldt ook in Nederland. Hierbij kan gedacht worden aan: terroristische groeperingen die bepaalde ideologieën nastreven, potentieel gevaarlijke eenlingen (PGE) zoals terugkerende jihadisten, groepen in de maatschappij die de rechtsorde niet respecteren, zoals de Outlaw Motor Gangs (OMG) en groepen mensen, met name jongeren die in de publieke omgeving extreem gedrag vertonen tegen met name hulpverleners. Dit onderwerp wordt behandeld in hoofdstuk 7.

4.2 Ontwikkelingen per maatschappelijk thema.

Samen met de diverse crisispartners en vitale partners (zie §2.3) zijn per maatschappelijk thema de belangrijkste ontwikkelingen geïnventariseerd. De ontwikkelingen zijn meegenomen in de risico-inventarisatie en de keuze voor het al dan niet opnemen van incidenttypen in het risicodiagram van Limburg-Noord (zie hoofdstuk 6). Er wordt onderscheid gemaakt tussen regionale ontwikkelingen **(r)**, landelijke ontwikkelingen **(l)** en mondiale ontwikkelingen **(m)**. Opgemerkt wordt dat de ontwikkelingen niet wetenschappelijk onderbouwd en/of nader geanalyseerd zijn.

MAATSCHAPPELIJK THEMA	ONTWIKKELING
1. Natuurlijke omgeving	• Klimaatsverandering (m). • Verstoring natuurlijk evenwicht / plagen (m). • Deltaprogramma rivieren / meerlaagse benadering hoogwaterveiligheid: dijkversterking, ruimte voor de rivier toename zelfredzaamheid (l). • Intensivering veeteelt (r).
2. Gebouwde omgeving	• Inbreiding en herontwikkeling industrie en woongebieden / toename verstedelijking (l). • Levensloop bestendige woningbouw i.p.v. verzorgingshuizen (l). • Toename brandveiligheid gebouwen (techniek / materialen) en brandveilig gebruik (brandveilig leven) (l). • Grotere winkelcentra en gebouwen met (grootschalige) recreatieve functie (l).
3. Technologische omgeving	• (Door)ontwikkeling LNG en waterstof als nieuwe brandstof. Toename in transport, verwerking en gebruik van deze stoffen (l). • Ontwikkelingen rondom Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen: mogelijke verhoging transportaantallen over de Brabantroute (spoor) (l). • Toenemende aandacht rondom veiligheid "risicovolle inrichtingen" (l).
4. Vitale infrastructuur en voorzieningen	• Toenemende afhankelijkheid van ICT, energie en communicatievoorzieningen (m). • Toenemende dreiging van bewuste verstoring van ICT & communicatievoorzieningen ("hacken systemen) (m). • Internationale spanningen m.b.t. energievoorzieningen (m).

MAATSCHAPPELIJK THEMA	ONTWIKKELING
5. Verkeer en vervoer	• Mondialisering van productie en logistiek (m): toename transport en logistieke activiteiten (l). • Toenemende afhankelijkheid van technische infrasystemen. Deze maken verkeer wel veiliger, maar kunnen bij falen leiden tot verkeersinfarcten (l). • Lokale infrastructurele ontwikkelingen die leiden tot regionale gevolgen m.b.t. bereikbaarheid en doorstroom verkeer (l).
6. Gezondheid	• Toenemende levensverwachting: mensen worden ouder en blijven langer gezond (met beperkingen) (m). • Globalisering van mensen- en transportstromen zorgt voor snellere verspreiding van ziekten (m). • Gezondheidsrisico's nemen toe, terwijl mensen verwachten dat ze altijd worden geholpen door de overheid (l).
7. Sociaal maatschappelijke onrust	• Toenemende kloof tussen arm en rijk ("gettovorming"), (l). • Radicalisering van groepen in de maatschappij (l). • Toename aantal, grootte en gelijktijdigheid van evenementen (r). • Toename dreiging "potentieel gewelddadige eenlingen" (l). • Toename dreiging "Outlaw Motor Gangs" (r). • Toenemend belang sociale media (m).

Tabel 2. Voorzienbare ontwikkelingen.

Hoofdstuk 5. Risico-inventarisatie.

5.1 Provinciale Risicokaart.

Voor de inventarisatie van de risicobronnen binnen de regio is o.a. gebruik gemaakt van de Provinciale Risicokaart Limburg (www.risicokaart.limburg.nl). Hierop staan de risicobronnen en kwetsbaarheden binnen de regio, maar ook de risicobronnen in naastgelegen regio's, die invloed hebben in de regio. De provincie is verantwoordelijk voor de productie, het beheren, actualiseren en (door)ontwikkelen van de risicokaart. Het bevoegd gezag te weten gemeenten / provincies / Rijk, levert de gegevens aan (art. 45 Wvr). Omdat het een regionaal risicoprofiel betreft, zijn de risico's niet per gemeente inzichtelijk gemaakt.

5.2 Grensoverschrijdende risico's

In het regionaal risicoprofiel zijn ook de risico's opgenomen die een direct grensoverschrijdend effect kunnen hebben. Bij de inventarisatie van risico's is het gebied beschouwd tot 15 kilometer over de regio- en landsgrens (verdrag van Helsinki). In tabel 4.3 is per maatschappelijk thema een overzicht opgenomen van effecten die op onze regio van invloed kunnen zijn.

MAATSCHAPPELIJK THEMA	EFFECT VANUIT OMLIGGENDE LANDEN / REGIO'S
1. Natuurlijke omgeving	• Overstromingsscenario (Maas) vanuit aangrenzende veiligheidsregio (Zuid-Limburg). • Natuurbranden vanuit aangrenzende veiligheidsregio's en landen. • Verspreiding dierziekten vanuit aangrenzende veiligheidsregio's en landen.
2. Gebouwde omgeving	• Vanwege de afstand geen effect in Limburg-Noord.
3. Technologische omgeving	• Ongeval met vervoer gevaarlijke stoffen met omgevingseffecten (toxische wolk), vanuit aangrenzende veiligheidsregio's en landen. • Ongeval met opslag en gebruik van gevaarlijke stoffen bij een inrichting met omgevingseffecten (toxische wolk), vanuit aangrenzende veiligheidsregio's en landen.
4. Vitale infrastructuur en voorzieningen	• Verstoring van de aanvoer van energie (elektriciteit / gas) vanuit aangrenzende veiligheidsregio's. • Verstoring van faciliteiten voor spraak- en datacommunicatie vanuit aangrenzende veiligheidsregio's
5. Verkeer en vervoer	• Incident op de weg, het spoor of het water met (langdurige) stremming van het vervoer, vanuit aangrenzende veiligheidsregio's en landen.
6. Gezondheid	• Besmettelijke ziekte (bv. griep пандеміе) vanuit aangrenzende veiligheidsregio's en landen.
7. Sociaal maatschappelijke onrust	• Gebeurtenissen in aangrenzende veiligheidsregio's of landen die maatschappelijke onrust kunnen veroorzaken in de eigen regio.

Tabel 3. Grensoverschrijdende risico's.

5.3 Selectie incidenttypes risicoprofiel VRLN.

In samenspraak met de betrokken crisispartners en vitale partners (zie §2.3) is per maatschappelijk thema geïnventariseerd welke incidenttypen uit de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel in het risicoprofiel van VRLN opgenomen en uitgewerkt worden. Hiervoor zijn in juni 2014 twee gezamenlijke expertbijeenkomsten georganiseerd. De onderbouwing van de gemaakte keuzes is in bijlage 3 te vinden. De kleuren komen overeen met de stippen in het risicodiagram (zie §7.2).

THEMA 1: NATUURLIJKE OMGEVING	
1.1. Overstroming rivier.	1.6. Storm en windhozen.
1.2. Dijkdoorbraak rivier.	1.7. Extreme droogte (*)
1.3. Natuurbrand.	1.8. Aardbeving
1.4. Koudegolf.	1.9. Dierziekte niet overdraagbaar op mens.
1.5. Hittegolf.	
THEMA 2: GEBOUWDE OMGEVING	
2.1. Grote brand verminderd zelfredzame personen.	2.3. Brand in dichte binnensteden.
2.2. Grote brand grootschalige publieksfunctie.	
THEMA 3: TECHNOLOGISCHE OMGEVING	
3.1. Ongeval met gevaarlijke stof op de weg.	3.5. Ongeval met gevaarlijke stof bij inrichting.
3.2. Ongeval met gevaarlijke stof op het water.	3.6. Incident kerncentrale (A-object).
3.3. Ongeval met gevaarlijke stof op het spoor.	3.7. Ongeval vervoer en gebruik nucleair Materiaal (B-object).
3.4. Ongeval met gevaarlijke stof door buisleiding.	
THEMA 4: VITALE INFRASTRUCTUUR EN VOORZIENINGEN	
4.1. Uitval gasvoorziening.	4.4. Uitval afvalwaterzuivering.
4.2. Uitval elektriciteitsvoorziening.	4.5. Uitval spraak- en datacommunicatie.
4.3. Uitval drinkwatervoorziening.	

THEMA 5: VERKEER EN VERVOER	
5.1 Incident waterrecreatie en pleziervaart.	5.4 Incident treinverkeer (niet OGS).
5.2 Incident beroepsvaart (niet OGS).	5.5 Incident in wegtunnels (niet OGS).
5.3 Incident wegverkeer (niet OGS).	5.6 Slechte bereikbaarheid hulpdiensten (*)
THEMA 6: GEZONDHEID	
6.1 Besmettelijkheidsgevaar vanuit buitenland.	6.3 Ziektegolf.
6.2 Dierziekte overdraagbaar op mens.	
THEMA 7: SOCIAALMAATSCHAPPELIJKE OMGEVING	
7.1 Incident bij evenement (**).	7.3 Maatschappelijke onrust, OMG (**).
7.2 Maatschappelijke onrust, zedenzaak (**).	7.4 Maatschappelijke onrust, AMOK (**).

Tabel 4. Selectie incidenttypes risicoprofiel VRLN.

(*): betreft incidenttypen die niet in de landelijke handreiking genoemd worden, maar welke door betrokken partijen zijn aangedragen.

(**): oorspronkelijke crisistype is “Paniek tijdens grote festiviteiten, concerten en demonstraties” in het risicoprofiel van de veiligheidsregio Limburg-Noord is het scenario specifiek gemaakt voor incidenten en ongevallen tijdens evenementen die kunnen zorgen voor relatief grote aantallen slachtoffers (zoals slecht weer en massale vechtpartijen).

(**): onder het incidenttype “maatschappelijke onrust” worden incidenten of gebeurtenissen verstaan die de maatschappij in beroering kunnen brengen en waarbij de kans bestaat op maatschappelijke ontregeling. De, veelal moedwillige, gebeurtenissen resulteren in massale uitingen van onbehagen, afschuw, angst, verdriet of woede. Deze massale gedragingen kunnen leiden tot uitingen op sociale media, demonstraties of zelfs fysiek geweld tegen (bevolkings)groepen of de overheid.

Hoofdstuk 6. Risicoanalyse.

6.1 Scenariouitwerking.

Uitgangspunten

De geselecteerde incidenttypen uit §5.3 zijn uitgewerkt in incidentscenario's. Deze uitwerking is opgenomen in bijlage 4. De incidentscenario's zijn uitgewerkt in nauw overleg met de betrokken crisispartners en vitale partners (zie §2.2). Bij de uitwerking van de scenario's is gebruik gemaakt van een vast format, waarbij de scenario's zijn beoordeeld op impact (~effect) en waarschijnlijkheid (~kans). De volgende zaken zijn, in lijn met de systematiek van de Nationale risicobeoordeling, richtinggevend geweest bij de scenario-uitwerking:

- Alle scenario's zijn in beginsel mogelijk ('het kan gebeuren') maar niet met dezelfde waarschijnlijkheid. Er is gekozen voor het beschrijven van **realistische scenario's**. Aan deze scenario's is de term '**most credible**' meegegeven.
- Het beschrijven van worst-case scenario's is nadrukkelijk vermeden, omdat het niet realistisch is om operationeel voor te bereiden op dit type gebeurtenissen. Veerkracht van de organisatie is hierbij leidend.
- De scenario's hebben een **bovengemeentelijke (regionale) impact** en kunnen verspreid over de regio voorkomen. Scenario's die een impact hebben op nationale schaal zijn opgenomen in de Nationale Risicobeoordeling (NRB).
- Het beheersen van de risico's vergt veelal een **multidisciplinaire** aanpak.

Impactbeoordeling

Voor ieder incidentscenario is, conform de landelijke handreiking, bepaald welke van de volgende dominantie gevolgen van toepassing zijn en in welke mate:

- Territoriale veiligheid → aantasting van de bruikbaarheid van het grondgebied.
- Fysieke veiligheid → aantal doden, (ernstig) gewonden, chronisch zieken, lichamelijk lijden (gebrek primaire levensbehoeften).
- Economische veiligheid → kosten ten aanzien van materiële schade, gezondheid, financiële schade, bestrijding / hulpverlening / herstel.
- Sociale en politieke stabiliteit → verstoring dagelijks leven (aantal getroffen en tijdsduur), aantasting positie bestuur (lokaal, regionaal), sociaal psychologische impact (publieke angst en woede).
- Veiligheid van cultureel erfgoed → aantasting cultureel erfgoed.

De eindscore van de impact wordt bepaald door een gewogen gemiddelde van verschillende impactcriteria:

KLASSE	OMSCHRIJVING
0	Minder dan beperkt
A	Beperkt gevolg
B	Aanzienlijk gevolg
C	Ernstig gevolg
D	Zeer ernstig gevolg
E	Catastrofaal gevolg

Tabel 5. Klassenindeling impact.

Waarschijnlijkheidsbeoordeling

Om de incidentscenario's onderling te kunnen rangschikken moet, naast een impactbeoordeling, ook een beoordeling worden uitgevoerd van de waarschijnlijkheid. Waarschijnlijkheid wordt gedefinieerd als **“de kans dat een scenario zich de komende beleidsperiode van 4 jaar voordoet”**. De combinatie van *basisoorzaak* en *gevolgen* wordt beschouwd om de waarschijnlijkheid van het scenario te classificeren. Bijvoorbeeld: een explosie met 100 doden (hoge impact) is onwaarschijnlijker dan een explosie zonder doden (lage impact). Reeds getroffen preventieve en repressieve maatregelen kunnen meegewogen worden in de beoordeling.

Bij de classificatie van de waarschijnlijk wordt gebruikt gemaakt van onderstaande tabel. Regio en/of risico specifieke kenmerken kunnen de waarschijnlijkheid een klasse omhoog of omlaag brengen. Dit dient wel toegelicht te worden.

KLASSE	% WAARSCHIJNLIJKHEID	KWALITATIEVE OMSCHRIJVING GEVAAR ⁴
A: Zeer onwaarschijnlijk	< 0,05	- Een (vergelijkbaar) ongeval of gebeurtenis in deze omvang heeft op <u>internationaal niveau</u> in de afgelopen 10 jaar <u>niet</u> plaatsgevonden. - Het is <u>nauwelijks voorstelbaar</u> dat het ongeval of de gebeurtenis in de eigen regio zou kunnen plaatsvinden. - Bij dreiging: geen concrete aanwijzing en gebeurtenis wordt niet voorstelbaar geacht
B: Onwaarschijnlijk	0,05 - 0,5	- Een (vergelijkbaar) ongeval of gebeurtenis in deze omvang heeft op <u>internationaal niveau</u> in de afgelopen 10 jaar plaatsgevonden. - Het is <u>enigszins voorstelbaar</u> dat het ongeval of de gebeurtenis in de eigen regio zou kunnen plaatsvinden. - Bij dreiging: geen concrete aanwijzing, maar gebeurtenis wordt enigszins voorstelbaar geacht.

⁴ De kwalitatieve waarschijnlijkheidsbeschrijving is door de Veiligheidsregio Limburg-Noord zelf ontwikkeld en is niet afkomstig uit de landelijke handreiking.

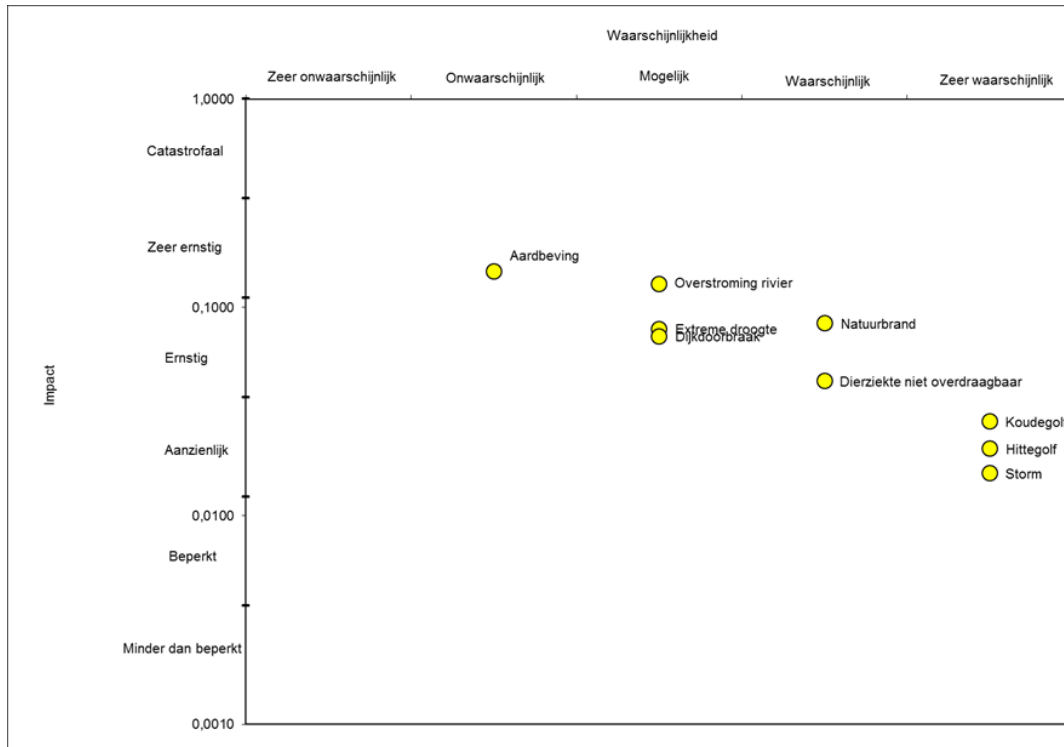
KLASSE	% WAAR- SCHIJNLIJKHEID	KWALITATIVE OMSCHRIJVING GEVAAR
C: Mogelijk	0,5 – 5	• Een (vergelijkbaar) ongeval of gebeurtenis in deze omvang heeft op <u>nationaal niveau</u> in de afgelopen 10 jaar <u>niet</u> plaatsgevonden. Wel hebben er in Nederland bijna ongevallen plaatsgevonden en/of gebeurtenissen die hadden kunnen leiden tot een ramp. • Het is <u>voorstelbaar</u> dat het ongeval of de gebeurtenis in de eigen regio zou kunnen plaatsvinden. • Bij dreiging: geen concrete aanwijzingen, gebeurtenis is voorstelbaar.
D: Waarschijnlijk	5 – 50	• Een (vergelijkbaar) ongeval of gebeurtenis in deze omvang heeft op <u>nationaal niveau</u> in de afgelopen 10 jaar al eens plaatsgevonden. • Het is <u>zeer voorstelbaar</u> dat het ongeval of de gebeurtenis in de eigen regio plaats zal gaan vinden. • Bij dreiging: de gebeurtenis wordt zeer voorstelbaar geacht.
E: Zeer waarschijnlijk	50 – 100	• Een (vergelijkbaar) ongeval of gebeurtenis in deze omvang heeft in de <u>eigen regio</u> in de afgelopen 10 jaar al eens plaatsgevonden. • Het ongeval of de gebeurtenis zal <u>nagenoeg zeker</u> plaats gaan vinden in de eigen regio. • Bij dreiging: concrete aanwijzingen dat de gebeurtenis geëffectueerd zal worden.

Tabel 6: Klassenindeling waarschijnlijkheid bij gevaar.

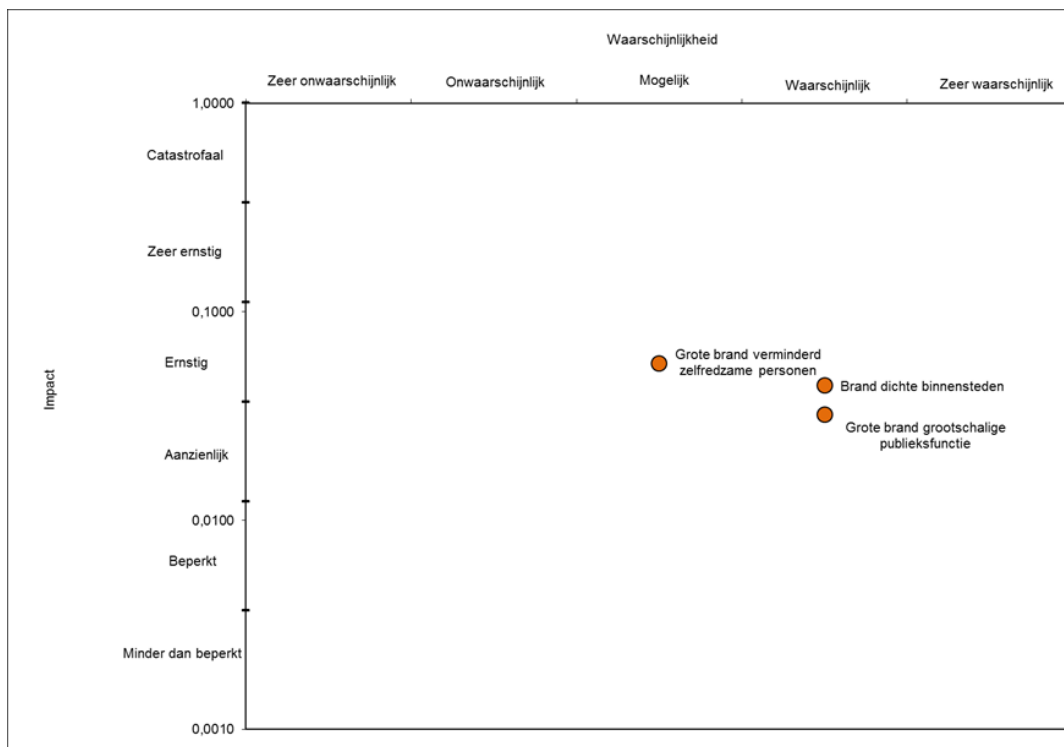
6.2 Risicodiagrammen VRLN.

Hieronder is per maatschappelijk thema het risicodiagram weergegeven.

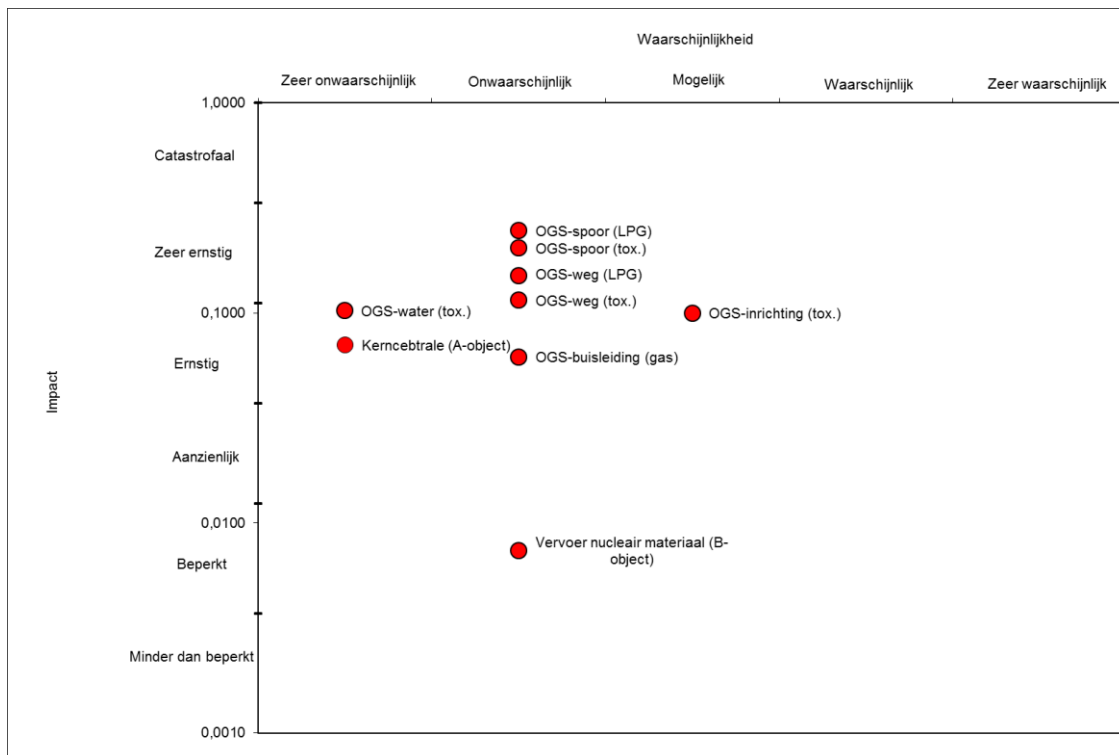
Thema 1: Natuurlijke omgeving.

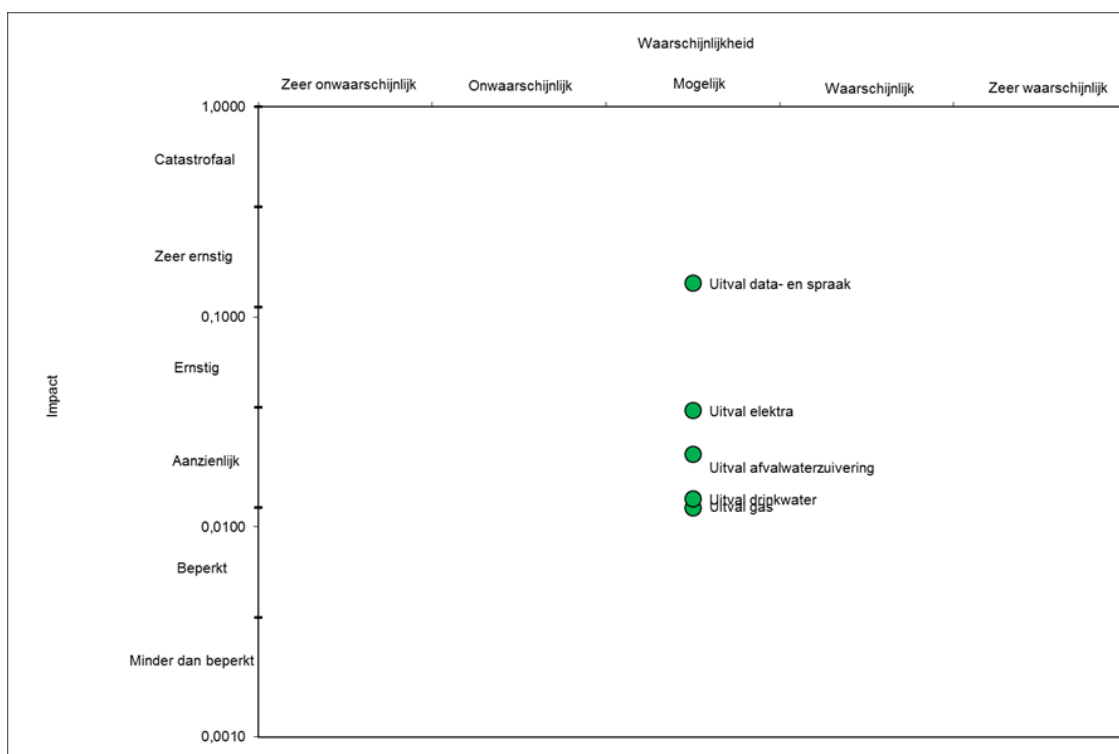
Thema 2: Gebouwde omgeving.

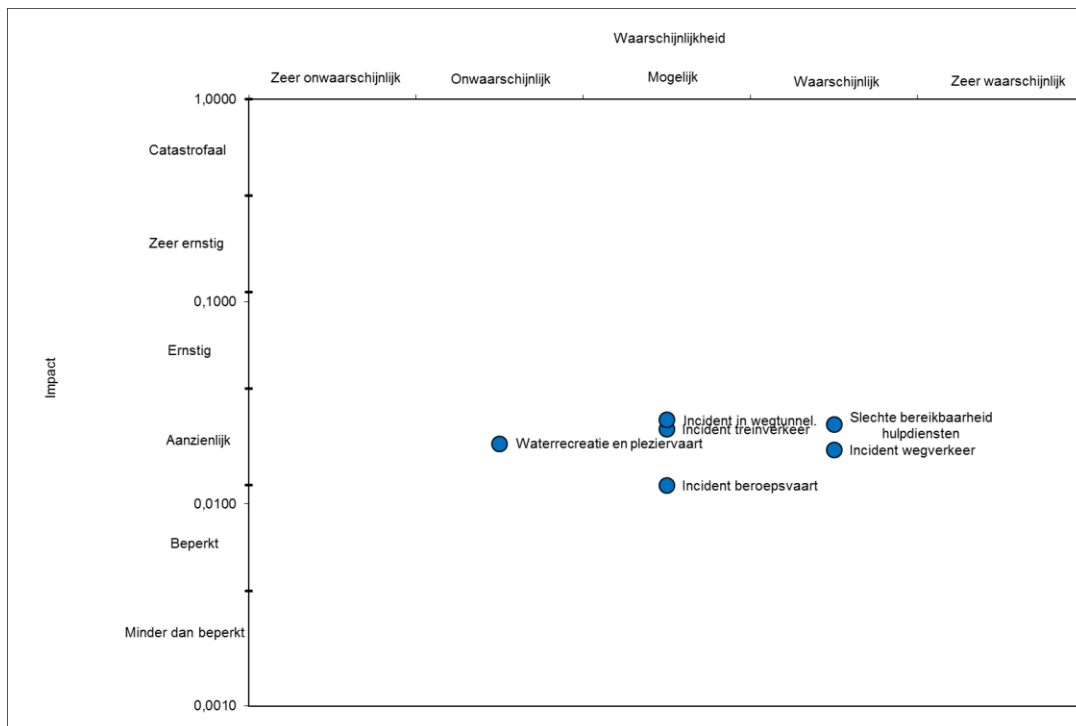
Thema 3: Technologische omgeving.

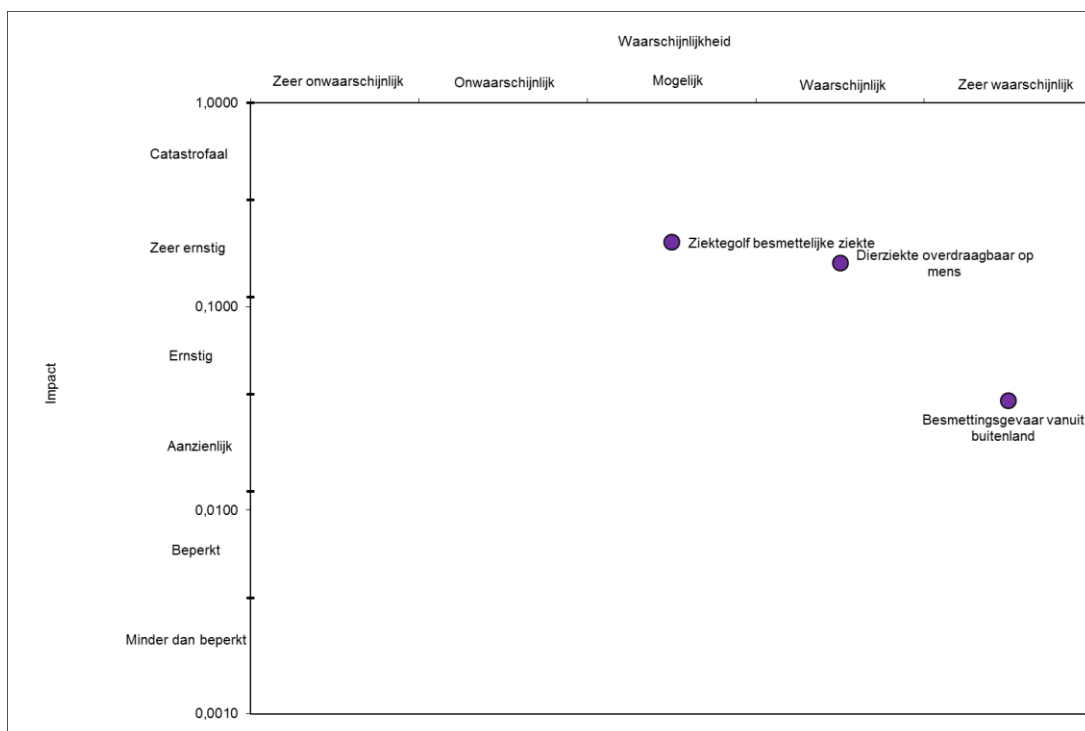
Thema 4: Vitale infrastructuur en voorzieningen.

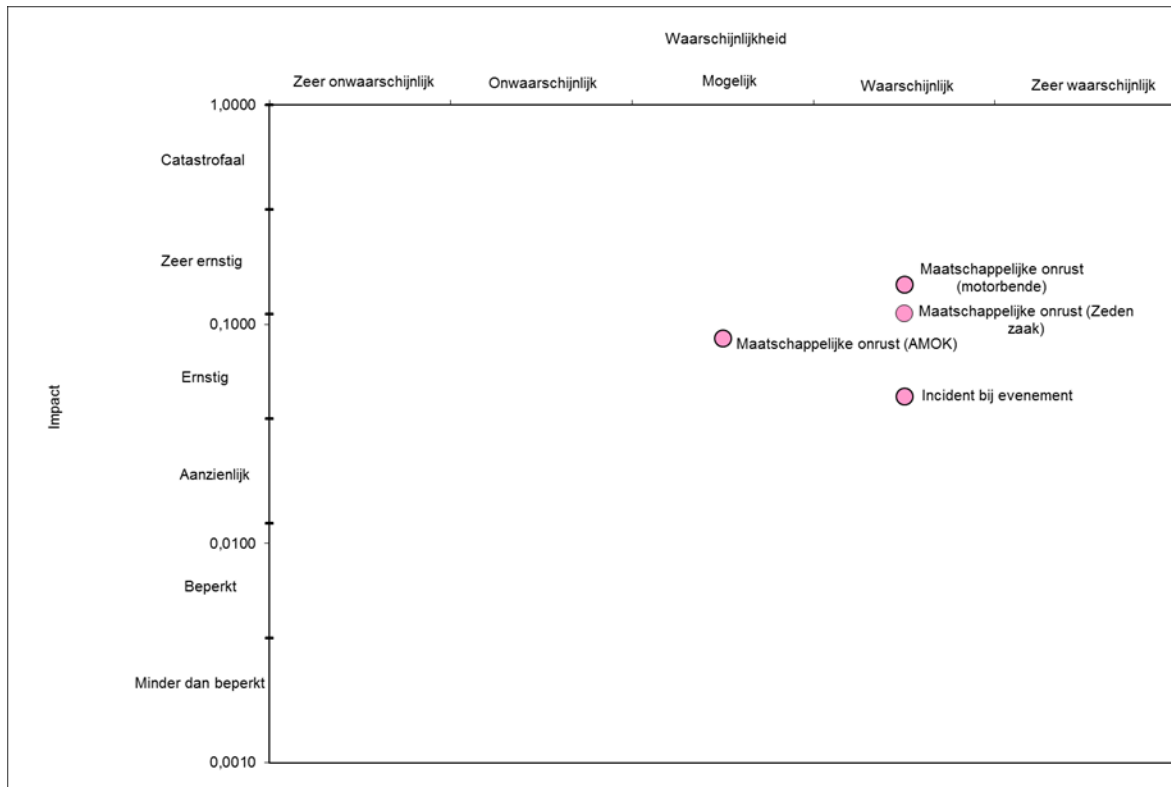
Thema 5: Verkeer en vervoer.

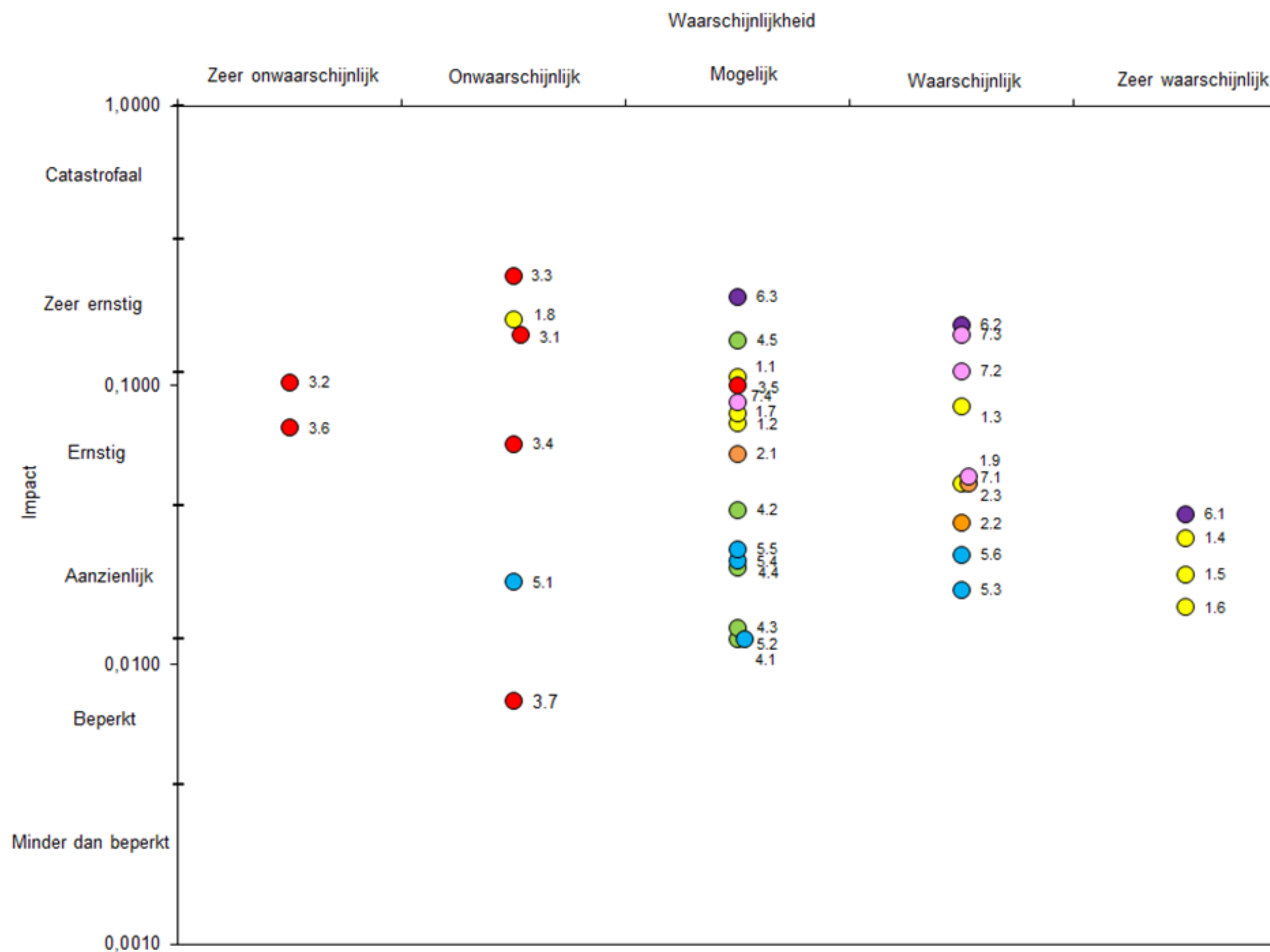
Thema 6: Gezondheid.

Thema 7: Sociaal maatschappelijke onrust.

Hieronder is het overall risicodiagram voor de Veiligheidsregio Limburg-Noord opgenomen:

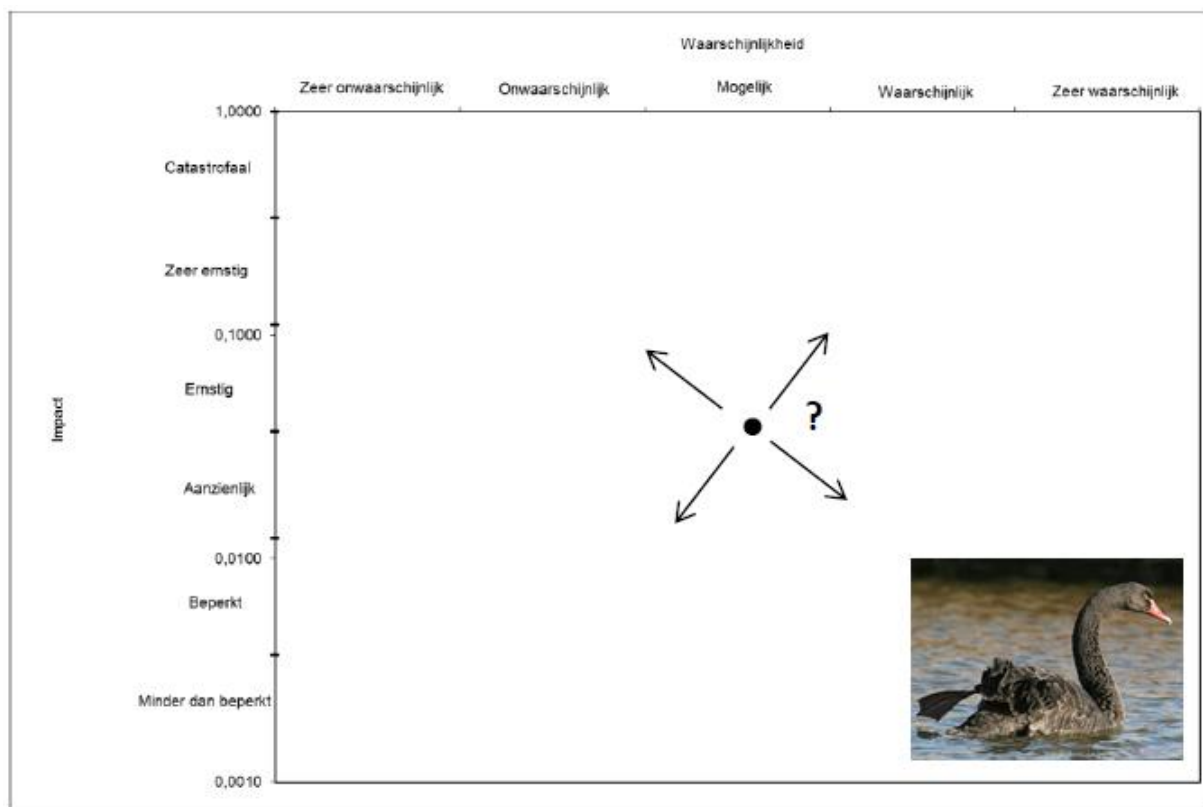

Natuurlijke omgeving
1.1. Overstroming rivier.
1.2. Dijkdoorbraak rivier.
1.3. Natuurbrand.
1.4. Koudegolf.
1.5. Hittegolf.
1.6. Storm en windhozen.
1.7. Extreme droogte.
1.8. Aardbeving.
1.9. Dierziekte niet overdraagbaar op mens.
Gebouwde omgeving
2.1. Grote brand verminderd zelfredzame personen.
2.2. Grote brand grootschalige publieksfunctie.
2.3. Brand in dichte binnensteden.
Technologische omgeving
3.1. Ongeval met gevaarlijke stof op de weg.
3.2. Ongeval met gevaarlijke stof op het water.
3.3. Ongeval met gevaarlijke stof op het spoor.
3.4. Ongeval met gevaarlijke stof door buisleiding.
3.5. Ongeval met gevaarlijke stof bij inrichting.
3.6. Incident kerncentrale (A-object).
3.7. Ongeval vervoer en gebruik nucleair (B-object).
Vitale infrastructuur en voorzieningen
4.1. Uitval gasvoorziening.
4.2. Uitval elektriciteitsvoorziening.
4.3. Uitval drinkwatervoorziening.
4.4. Uitval afvalwaterzuivering.
4.5. Uitval spraak- en datacommunicatie.
Verkeer en vervoer
5.1. Incident waterrecreatie en pleziervaart.
5.2. Incident beroepsvaart (niet OGS).
5.3. Incident wegverkeer (niet OGS).
5.4. Incident treinverkeer (niet OGS).
5.5. Incident in wegtunnels (niet OGS).
5.6. Slechte bereikbaarheid hulpdiensten.
Gezondheid
6.1. Besmettelijkheidsgevaar vanuit buitenland.
6.2. Dierziekte overdraagbaar op mens.
6.3. Ziektegolf.
Sociaalmaatschappelijke omgeving
7.1. Incident bij evenement.
7.2. Maatschappelijke onrust, zedenzaak.
7.3. Maatschappelijke onrust, OMG.
7.4. Maatschappelijke onrust, AMOK.

Figuur 4. Risicodiagram VRLN, 2015.

6.3 Zwarte zwanen.

Het regionaal risicoprofiel geeft inzicht in “bekende” ramp- en/of crisestypen waarvan het voorstelbaar is dat ze zich kunnen voordoen in onze regio. De Veiligheidsregio en haar partners gebruiken deze informatie om keuzes te kunnen maken in alle schakels van de veiligheidsketen: risicobeheersing, incidentmanagement en herstel. In het risicodiagram zijn de risico's gepositioneerd op basis van een bepaalde inschatting op waarschijnlijkheid en impact. In werkelijkheid kunnen deze risico's zich echter ernstiger of minder ernstig manifesteren en daarmee in het risicodiagram verschuiven. Daarnaast kan de regio altijd getroffen worden door een ramp of crisis waarvan we de aard en omvang nu (nog) niet kunnen voorspellen. Voor de Veiligheidsregio en haar partners is het de uitdaging om zodanig te prepareren dat er voldoende veerkracht is om deze zogenoemde “zwarte zwanen” het hoofd te kunnen bieden. Dit wordt in het onderstaande figuur weergegeven.

Figuur 5. Wees voorbereid op het onbekende.

Hoofdstuk 7. Moedwillige verstoring en security.

Terrorisme is een nationaal thema dat valt onder de verantwoordelijkheid van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en veiligheid (NCTv). De NCTv is verantwoordelijk voor de alertering. Nederland kent 4 niveaus van oplopende dreiging:

- Minimaal; er is amper aanwezigheid van nationale en internationale terroristische netwerken. Het is niet waarschijnlijk dat aanslagen gepland worden. De open samenleving en het risicokarakter van een moderne samenleving houden dit niveau in stand;
- Beperkt; er worden geen nieuwe trend of fenomenen waar dreiging vanuit gaat onderkend. Activiteiten van terroristische netwerken zijn belemmerd. Nederland wordt niet of nauwelijks genoemd in verklaringen van serieus te nemen terroristische netwerken;
- Substantieel; er worden nieuwe trends en fenomenen waar dreiging vanuit gaat ontdekt. De kans dat een aanslag in Nederland zal plaatsvinden is reeel. Aanslagen vinden plaats in anderen, met Nederland vergelijkbare landen. Radicalisering en rekrutering vinden op aanzienlijke schaal plaats. Nederland wordt geregeld genoemd in verklaringen van serieus te nemen terroristische netwerken;
- Kritiek; Er zijn zeer sterke aanwijzingen dat een aanslag in Nederland zal plaatsvinden. In Nederland heeft een aanslag plaatsgevonden en vervolgaanslagen zijn zeer waarschijnlijk. Nederland wordt vaak genoemd in zeer serieus te nemen verklaringen van terroristische netwerken en specifieke doelen worden daarbij serieus bedreigd.

Hulpdiensten worden bij verandering van dreiging niveau geïnformeerd. Bij het opstellen van dit risicoprofiel (laatste kwartaal 2014) is het dreigingsniveau gedefinieerd als substantieel.

Er is, in lijn met de Landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel, voor gekozen om “terrorisme” niet als een apart crisistype op te nemen in het risicodiagram. Dit neemt niet weg dat terrorisme en moedwilligheid een aanleiding (trigger) kunnen zijn voor een aantal scenario's. Hierbij valt te denken aan:

- Uitval vitale infrastructuur (stroom, water, gas etc.);
- Maatschappelijke onrust (bijvoorbeeld als gevolg van een (dreigende) aanslag).

Het scoren van de scenario's op impact en waarschijnlijkheid is niet gebaseerd op moedwilligheid, zoals terrorisme. Echter, wanneer een incident - zoals opgenomen in het diagram - veroorzaakt wordt door moedwilligheid (zoals een terroristische aanslag), dan heeft dit een versterkende werking op zowel de waarschijnlijkheid als de impactscore (zie §6.1). Het risico krijgt daar mee een andere positie in het risicodiagram, en zal naar rechtsboven verschuiven.

In Nederland is sinds 2005 het Alerteringssysteem Terrorismebestrijding (ATb) operationeel. Dit systeem is primair gericht op het waarschuwen van vitale bedrijfssectoren en niet op het waarschuwen van burgers. Deze vitale bedrijfssectoren (A objecten) kunnen zijn:

- Drinkwatervoorzieningen;
- Luchthavens;
- Spoorwegen;

- Tunnels;
- Chemie bedrijven;
- Gas bedrijven;
- Telecom bedrijven.

In de regio Limburg – Noord is een aantal A objecten gedefinieerd. Deze A – objecten worden bewaakt. Dit is een politieproces dat valt binnen het stelsel bewaken en beveiligen. Het alerteringssysteem zal bij een geval van nood of bedreiging alle benodigde personen en diensten snel kunnen waarschuwen, waardoor deze diensten aanvullende maatregelen kunnen treffen. Het NCTv gebruikt het systeem om bestuurders, politie, hulpdiensten en anderen te informeren over bijvoorbeeld de dreiging van een aanslag en te komen tot adequate maatregelen. De lokale overheid blijft (eind)verantwoordelijke in het proces.

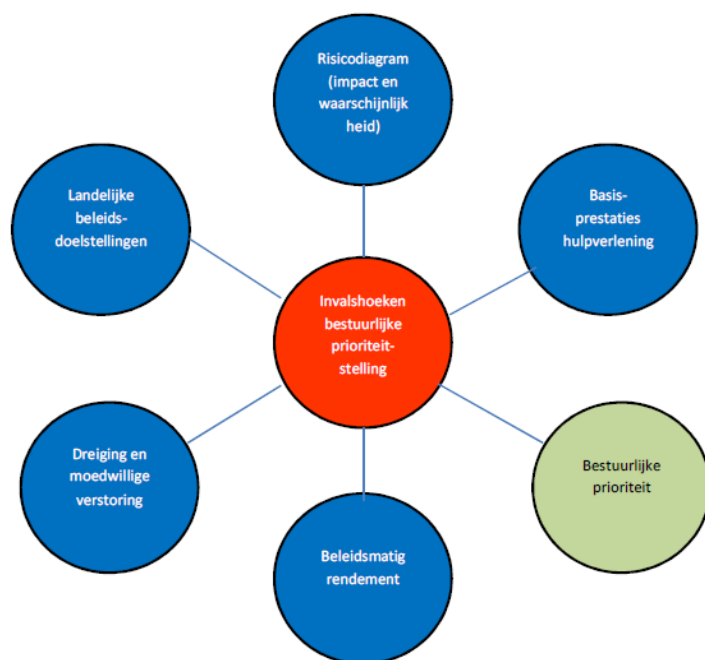
Hoofdstuk 8. Prioriteitstelling en advies.

8.1 Prioriteitstelling.

Risico's laten zich niet vaststellen voor een beleidsperiode van vier jaar. Risico's zullen daarom jaarlijks ge(her)prioriteerd worden. De uitkomst van deze prioritering vormt inhoudelijke input voor de jaarplancycclus van de organisatie. Bij de besluitvorming over de vraag welke risico's bestuurlijke aandacht behoeven spelen meerdere invalshoeken een rol. De uiteindelijke prioritering wordt conform de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel, bepaald door een mix van:

- Plaats in risicodiagram (waarschijnlijkheid en impact, zie §6.2);
- Basisprestaties hulpverlening (verhouding risiconiveau en capaciteitsniveau basisvereisten hulpverlening);
- Beleidsmatig rendement (relatieve inspanningen t.o.v. gegenereerde spinn-off);
- Dreiging en moedwillige verstoring (kwetsbaarheid voor moedwillige verstoringen);
- Landelijke en/of regionale doelstellingen en afspraken, waaronder de Strategische Agenda van het Veiligheidsberaad;
- Bestuurlijke prioriteit (gerelateerd aan bestuurlijk afbreukrisico).

Bovenstaande wordt in het volgende figuur weergegeven:

Figuur 6. Invalshoeken bestuurlijke prioriteitstelling.

De risico's zijn allereerst *ambtelijke geprioriteerd*. Dat wil zeggen de eindscore op basis van de in figuur 6 genoemde criteria, exclusief bestuurlijke prioriteit. Alleen de hoogste ambtelijk geprioriteerde risico's zijn vervolgens voorgelegd aan het Algemeen Bestuur voor *bestuurlijke prioritering*. De bestuurlijke score is verdisconteerd in de totale score. Dit heeft geresulteerd in een *totale prioritering*. De prioriteitstelling wordt jaarlijks geactualiseerd.

Eind score prioritering:

Incidenttypes risicoprofiel VRLN		Waarschijnlijkheid	Impact	Prestaties (voorbereiding / operationeel)	Bestuurlijke prioriteit	Beleidsmatig rendement, waaronder preventie	Dreiging en moedwillige verstoring	Landelijke en/of regionale doelstellingen	TOTAAL SCORE
		Score 2 = zeer onwaarschijnlijk 5 = onwaarschijnlijk 8 = mogelijk 11 = waarschijnlijk 14 = zeer waarschijnlijk Weegfactor = 2	Score 2 = beperkt 5 = aanzienlijk 8 = ernstig 11 = zeer ernstig 14 = catastrofaal Weegfactor = 2	Score 2 = geen verbetermaatregelen noodzakelijk 8 = verbetermaatregelen mogelijk 14 = verbetermaatregelen nadrukkelijk te overwegen Weegfactor = 2	Score 2 = geen / beperkt afbreuk risico 8 = gemiddeld afbreuk risico 14 = groot afbreukrisico Weegfactor = 1	Score 2 = relatief weinig beleidsrendement te behalen 8 = beperkt beleidsrendement te behalen 14 = relatief veel beleidsrendement te behalen Weegfactor = 1	Score 2 = niet / nauwelijks gevoelig 8 = redelijk gevoelig 14 = sterk gevoelig Weegfactor = 1	Score 2 = geen landelijk en/of regionaal thema. 8 = algemeen landelijke en/of regionaal thema 14 = actueel landelijk thema (o.a. strategische agenda) Weegfactor = 1	
4.5	Uitval spraak- en datacommunicatie.	8	11	14	14	14	14	14	122
6.2	Dierziekte overdraagbaar op mens.	11	11	8	8	14	8	14	104
6.3	Ziektegolf.	8	11	8	8	14	14	14	104
7.4	Maatschappelijke onrust, AMOK.	8	8	8	8	14	14	14	98
1.3	Natuurbrand.	11	8	8	14	14	8	8	98
4.2	Uitval elektriciteitsvoorziening.	8	5	8	14	14	14	14	98
3.6	Incident kerncentrale (A-object).	2	8	14	2	14	14	14	92
7.1	Incident bij evenement.	11	8	8	8	8	14	8	92
7.3	Maatschappelijke onrust, OMG.	11	11	2	8	14	14	8	92
6.1	Besmettelijkheidsgevaar vanuit buitenland.	14	5	14	2	2	14	2	86
1.1	Overstroming rivier.	8	11	8	8	8	2	14	86
1.2	Dijkdoorbraak rivier.	8	8	8	8	8	8	14	86
4.1	Uitval gasvoorziening.	8	2	8	0	14	8	14	72
5.6	Slechte bereikbaarheid hulpdiensten.	11	5	14	0	8	2	2	72
7.2	Maatschappelijke onrust, zedenzaak.	11	11	2	0	14	8	2	72
1.4	Koudegolf.	14	8	8	0	2	2	2	66
2.1	Grote brand verminderd zelfredzame personen.	8	8	2	0	14	8	8	66
2.3	Brand in dichte binnensteden.	11	8	2	0	8	8	2	60
3.3	Ongeval met gevaarlijke stof op het spoor.	5	11	2	0	8	8	8	60
3.5	Ongeval met gevaarlijke stof bij inrichting.	8	8	2	0	8	8	8	60
3.7	Ongeval vervoer en gebruik nucleair (B-object).	5	2	8	0	8	8	14	60
1.8	Aardbeving.	5	11	8	0	2	2	2	54
1.9	Dierziekte niet overdraagbaar op mens.	11	8	2	0	2	8	2	54
2.2	Grote brand grootschalige publieksfunctie.	11	5	2	0	8	8	2	54
3.1	Ongeval met gevaarlijke stof op de weg.	5	11	2	0	8	2	8	54
1.5	Hittegolf.	14	5	2	0	2	2	2	48
1.6	Storm en windhozen.	14	5	2	0	2	2	2	48
3.2	Ongeval met gevaarlijke stof op het water.	2	8	8	0	2	2	8	48
4.3	Uitval drinkwatervoorziening.	8	5	2	0	2	14	2	48
4.4	Uitval afvalwaterzuivering.	8	5	8	0	2	2	2	48
5.5	Incident in wegtunnels (niet OGS).	8	5	2	0	2	8	8	48
1.7	Extreme droogte.	8	8	2	0	2	2	2	42
3.4	Ongeval met gevaarlijke stof door buisleiding.	5	8	2	0	2	2	8	42
5.3	Incident wegverkeer (niet OGS).	11	5	2	0	2	2	2	42
5.4	Incident treinverkeer (niet OGS).	8	5	2	0	2	8	2	42
5.2	Incident beroepsvaart (niet OGS).	8	2	2	0	2	14	2	42
5.1	Incident waterrecreatie en pleziervaart.	5	5	2	0	2	2	2	30

8.2 Advies.

Risico's laten zich niet vaststellen. Zeker niet in een vierjaarlijks proces. De wereld om ons heen is continu in beweging. Risico's die vandaag actueel zijn kunnen morgen overschaduwd worden door nieuwe risico's. Ook de "beleving" van risico's is aan continue verandering onderhevig. Daarnaast heeft ook deze regio te maken aan een veelheid en verscheidenheid van risico's. Bekende risico's en (nog) onbekende risico's. Dit dwingt ons om continu onderbouwde keuzes te maken. We kunnen simpelweg niet alle risico's beheersen. Daarom wordt geadviseerd om:

- Dit risicoprofiel te gebruiken als input voor het meerjaren beleidsplan van de Veiligheidsregio.
- Dit risicoprofiel periodiek tegen het licht te houden en te scannen op actuele ontwikkelingen, zodanig dat een dynamisch risicoprofiel ontstaat.
- Dit risicoprofiel te positioneren als instrument om risicogericht te werken in de organisatie. Dit kan concreet door risico's jaarlijks - samen met onze partners – te (her)prioriteren. Hierbij spelen meerdere invalshoeken een rol, waaronder plaats in het risicodiagram maar ook: landelijke beleidsdoelstellingen en bestuurlijke prioriteiten. De uitkomst van de prioriteitstelling te gebruiken als inhoudelijke input voor de jaarplancycclus van de organisatie. Op deze manier worden centrale thema's benoemd die dat jaar uitgewerkt kunnen worden in onder andere capaciteitanalyses, oefenplanningen en risicocommunicatie.

Bijlagen

De volgende bijlagen bij dit rapport zijn in een separate rapportage opgenomen:

- Bijlage 1. Overzicht deelnemers actualisatieproces regionaal risicoprofiel VRLN.;
- Bijlage 2. Overzicht multidisciplinaire inzetten 2011 – 2014;
- Bijlage 3. Onderbouwing selectie incidenttypen regionaal risicoprofiel VRLN;
- Bijlage 4. Uitwerking scenario's regionaal risicoprofiel VRLN